

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **I. S.**, nar., státní příslušnost: Moldávie,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
se sídlem Balková 1, Tis u Blatna

zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13 Praha 6

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 12. 2019, č. j. KRPA-435750-16/ČJ-2019-000022-ZZC,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Ing. Jakubovi Backovi, advokátovi, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, se přiznává odměna ve výši 8.228,- Kč, jež mu bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dní od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o jeho zajištění dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

2. **Žalobce v podané žalobě namítá, že** žalovaná nevyhodnotila dostatečně a přezkoumatelně možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabývala možností uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 123b a 123c především na straně 6 a následujících rozhodnutí. Podle žalobce žalovaná zjevně zcela odmítá využitelnost zvláštních opatření pro nedůvěru k osobě žalobce s ohledem na to, že žalobce nevycestoval z území České republiky po době, která mu byla stanovena pravomocným a vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění. Žalovaná dle žalobce evidentně vyšla z přesvědčení o nemožnosti využití zvláštních opatření z důvodu, že žalobce nevycestoval v době vykonatelnosti správního rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Podle žalobce nebylo potřeba přistoupit k tomuto nejprísnejšímu opatření v podobě omezení jeho svobody, neboť pro tento postup nebyly splněny zákonné podmínky.
3. Žalobce upozornil, že smyslem zavedení institutu zvláštních opatření do zákona o pobytu cizinců byla nutnost implementace čl. 15 návratové směrnice, k níž byly členské státy povinny přistoupit nejpozději do 24. 12. 2010. Právní předpis členského státu upravující danou problematiku tedy musí být po tomto datu vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice, žalobce přitom odkázal na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu. V žádném případě nelze připustit jakkoliv paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, čemuž se podle žalobce blíží praxe žalované, která v případě cizinců, kteří se na území České republiky nacházeli po uplynutí doby k vycestování stanovené pravomocným a vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění, bez bližšího zkoumání individuálních okolností případu vždy přistupuje k zajištění takového cizince.
4. Podle žalobce Nejvyšší správní soud svým rozhodnutím č. j. 5 Azs 20/2016 ze dne 28. 2. 2106 výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, fakticky správní orgány vylučují možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor tohoto názoru a praxe s návratovou směrnicí. Napadené rozhodnutí nemůže podle žalobce obstát pro paušalizované a neindividualizované posuzování pobytové historie žalovanou. Ta vyšla z nevycestování žalobce v době stanovené pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění, aniž by se dostatečně vypořádala s tím, že žalobce na území ČR setrval pouze s ohledem na nevyplacenou mzdu a s tím spojené ekonomické obtíže.
5. Žalobce nepopírá, že jeho postup byl naivní, poukazuje však na to, že s žalovanou spolupracoval. Proto bylo možné situaci řešit nikoli cestou omezení osobní svobody, ale uložení zvláštních opatření, konkrétně například uložení povinnosti dostavovat se pravidelně k policejnímu orgánu, jakož i poskytnutím základního právního poradenství ohledně možnosti řešit své mzdové nároky i v případě vycestování z ČR.
6. Žalovaná uvedla, že správní orgán při svém rozhodování shledal naplnění kumulativních podmínek ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Domnívá se, že se správní orgán neodchýlil z limitu diskrečního potenciálu a jasně a konkrétně svůj výrok v rozhodnutí odůvodnil. Poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivé skutkové jednání, které jednak nasvědčují závěru, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečné a současně, že

žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu uvedenou v ustanovení 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná má dále za to, že jasně a dostatečně definovala na straně 4 až 7 napadeného rozhodnutí, proč nepřistoupila k možnosti užití mírnějších opatření. Svůj postup žalovaná odůvodnila tak, že pokud správní orgán shledá důvodnou obavu, že se cizinec bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění, což bude nejčastěji vyplývat z dosavadního chování cizince, přistoupí přímo k jeho zajištění, aniž by nejprve užila zvláštní opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce a s ohledem na jeho pobytovou historii, dospěl žalovaný správní orgán k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude z jeho strany zmařen, a proto nebyl nucen na místo zajištění žalobce uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření.

7. Žalobce si byl podle žalovaného vědom svého nelegálního pobytu včetně zkušenosti, že na území ČR pracuje bez pracovního povolení, avšak nevystěhoval, protože v Moldávii má dluhy a potřebuje pracovat. K namítané paušalizaci rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců žalovaná uvedla, že samozřejmě případy jí šetřené mají celou řadu společných znaků, přesto žalovaná samozřejmě důsledně zkoumá okolnosti každého jednotlivého případu.
8. **Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 172 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce i žalovaná s tím souhlasili, a soud neshledal nezbytným nařídit jednání o věci samé.**
9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [(§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
11. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
12. Dne 29. 12. 2019 bylo při pobytové kontrole zjištěno, že žalobce pobývá na území ČR neoprávněně. Dále správní orgán dohledal, že dne 16. 7. 2019 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění v délce jeden rok. Při podání vysvětlení žalobce uvedl, že žádnou adresu pobytu v ČR nemá, trvale se v ČR nikde nezdržuje. K dotazu, zda si převzal rozhodnutí o správním vyhoštění, uvedl, že mu sestra řekla, že mu na adresu v Moldavsku přišel dopis, který převzala, ale nevěděla, co v něm je. O obsah dopisu se žalobce dále nezajímal, ačkoli, jak dodal, předpokládal, že se patrně jedná právě rozhodnutí o správním vyhoštění. Z ČR následně nevystěhoval kvůli práci, v Moldávii má dluhy a potřebuje je splácet. Potvrdil, že si je vědom svého neoprávněného pobytu. Do ČR přijel za prací, pracoval na stavbě. Odcestovat chtěl, ale za práci nedostal zapláceno, jakmile peníze obdrží, je ochoten odjet. V ČR nemá žádné vazby, v Moldávii žije celá jeho rodina, se kterou bydlí společně v domě. Správní orgán žalobce výslovně upozornil na možnost užití jednotlivých zvláštních opatření. K tomu žalobce uvedl, že zde nemá žádnou adresu a nemá ani žádné finanční prostředky na složení.
13. Dne 30. 12. 2019 žalovaná vydala napadené rozhodnutí, kterým rozhodla podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců o zajištění žalobce za účelem správního

vyhoštění na dobu 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalovaná uvedla, že bylo zjištěno, že žalobce pobývá na území ČR po uplynutí doby stanovené k vycestování. Dne 16. 7. 2019 bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce v délce jednoho roku a byla stanovena lhůta k vycestování do 10 dnů od nabytí právní moci. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 11. 2019, vykonatelným se stalo dne 18. 11. 2019. Úmyslem žalobce je dle žalované zůstat na území ČR co nejdéle i přesto, že se jedná o neoprávněný pobyt. Tušil, že mu bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění, avšak nijak se o výsledek řízení nezajímal a snažil se zmařit doručení rozhodnutí. Z jeho dosavadního jednání podle žalované vyplývá, že území ČR opustit nehodlá, jak ostatně potvrdil i do protokolu, kdy uvedl, že jeho vycestování závisí na tom, kdy obdrží dosud nevyplacenou mzdu.

14. Správní orgán zkoumal, zda je možné využití některého ze zvláštních opatření dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Uložení opatření dle písm. a) tohoto ustanovení brání zásadní překážka, kdy žalobce neuvedl žádnou adresu svého pobytu v ČR. Opatření dle písm. b) výše uvedeného ustanovení žalovaná rovněž vyloučila, neboť složení peněžních prostředků není ze strany žalobce možné, jak sám uvedl do protokolu nedisponuje finančními prostředky. Taktéž varianta uvedená v písm. c) a d) daného ustanovení nepřichází dle žalované do úvahy, neboť žalobce neskládá žádnou záruku, že bude dodržovat příslušné povinnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce svým setrváním na území ČR zmařil výkon rozhodnutí, lze očekávat, že z území ČR nevycestuje. Žalovaná uzavřela, že uložení mírnějších opatření by bylo s ohledem na předchozí jednání žalobce neefektivní a naopak zajištění považuje za zcela přiměřené okolnostem daného případu.
15. Zajištění v délce 30 dnů bylo stanoveno s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.
16. Soud při svém rozhodování vyšel z uvedených právních předpisů:
17. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[Z]vláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.“
18. Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců „[p]olicie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění“.

19. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[v]ycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí.“
20. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců „[z]a skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“
21. Soud předně konstatuje, že neshledal v rámci správního řízení porušení žádných ustanovení právních předpisů a neshledal ani deficit v postupu žalované. Rozhodnutí považuje za přezkoumatelné a v souladu se zákonem.
22. Stěžejní námitku žalobce směřuje proti tomu, že v jeho případě bylo přistoupeno k omezení osobní svobody, ačkoli podle něj měla žalovaná možnost uložit mu některé ze zvláštních opatření předpokládaných § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců.
23. Uvedená opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č.j. 1 As 132/2011 - 51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon vycestování cizince (§ 123b odst. 3 věta druhá zákona o pobytu cizinců; čl. 15 odst. 1 a bod 16 odůvodnění návratové směrnice vychází z dostatečné účinnosti mírnějších donucovacích opatření); toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění.
24. V rozhodnutí rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016 – 38 ze dne 28. 2. 2017 Nejvyšší správní soud uvedl: „S devátým senátem lze souhlasit, že možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na typovém důvodu zajištění. Z rozsudku devátého senátu nelze dovodit, že důvody zajištění § 124 odst. 1 písm. c) a d) paušálně vždy vylučují možnost použití zvláštního opatření. Jakkoliv v takovýchto případech bude volba zajištění pravidlem, i zde je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Žalovaná musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.“... „Rozšířený senát tedy shrnuje, že důvody zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona o pobytu cizinců paušálně nevylučují možnost použití zvláštního opatření (§ 123b téhož zákona). Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince).“
25. Žalovaná se na straně 4 až 7 napadeného rozhodnutí důsledně vypořádala se všemi možnostmi, které přicházely v případě žalobce v úvahu, a podrobně odůvodnila, z jakého důvodu nepřistoupila k jednotlivým zvláštním opatřením, ale byla naopak nucena přistoupit k zajištění žalobce. Své argumenty dále podpořila tím, že poukázala

především na pobytovou historii žalobce a jeho značnou nevěrohodnost, co se týká použití mírnějších opatření.

26. Žalobce sice se správním orgánem spolupracoval, pokud jde o objasnění jeho pobytové historie a situace, kterou uvedl do protokolu, tento fakt však sám o sobě nestačí. Žalobce neuvedl žádnou adresu svého dosavadního pobytu v ČR, většina zvláštních opatření je přitom založena právě na tom, že cizinec se buď nachází na jím předem uvedené adrese, nebo se například pravidelně dostavuje ke správnímu orgánu. Není tedy jasné, jak by podle žalobce realizace takového opatření vůbec mohla probíhat, pokud ani není ochoten uvést svou adresu.
27. Žalobce se vyhýbal doručení rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť tušil, o jaké rozhodnutí se pravděpodobně jedná. Žalovaná s ohledem na to, že se žalobce již správnímu vyhoštění vyhýbal, měla důvod se domnívat, že žalobce bude tento postoj opakovat a z území ČR nevycestuje. Sám také uvedl, že nemá v úmyslu z ČR vycestovat, pokud mu nebude vyplacena mzda. V případě žalobce tedy není naplněna druhá podmínka pro aplikaci zvláštních opatření spočívající v tom, že zde nesmí existovat obava, že se cizinec bude vyhýbat správnímu vyhoštění, neboť u žalobce je naopak tato obava s ohledem na jeho předchozí jednání značně důvodná.
28. Pokud jde o zvláštní opatření v podobě složení peněžních prostředků, rovněž nebylo možné jej využít, neboť žalobce opět nesplňuje podmínku jeho uložení, neboť nedisponuje finančními prostředky.
29. Lze uzavřít, že žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu uvedenou v ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a byly splněny podmínky pro jeho zajištění, neboť použití zvláštních opatření by nebylo účelné.
30. K tvrzeným ekonomickým obtížím soud uvádí, že žalobce v ČR pobýval neoprávněně a zároveň zde dle svých tvrzení i bez oprávnění pracoval. Obtíže s vymáháním nezaplacené mzdy jsou jistě těžkostí, avšak jestliže žalobce v ČR neoprávněně pracoval, musel si být vědom, že tato činnost může mít negativní následky v podobě například obtížného vymáhání vydělaných prostředků po zaměstnavateli. Pokud zde bude mít v úmyslu žít a pracovat i nadále, může si po splnění příslušných podmínek vyřídit patřičná oprávnění v souladu se zákonem o pobytu cizinců a napříště se podobné situaci vyhnout.
31. Soud se neztotožňuje ani s námitkou žalobce, že posouzení jeho situace bylo ze strany žalované nedostatečné v tom smyslu, že žalovaná nezkoumala dostatečně individuální okolnosti jeho případu. Ostatně samotný žalobce nijak nekonkretizoval svou situaci, konkrétní okolnosti, které měl žalovaný zohlednit. Soud má za to, že žalovaná ke zkoumání okolností pobytu žalobce přistoupila řádně a své závěry uspokojivě odůvodnila, a to i s odkazem na zjištění v řízení o správním vyhoštění žalobce. Sám žalobce vytvořil o své osobě svým předchozím jednáním nedůvěryhodný obraz, pokud jde o postoj k vycestování z území ČR.
32. Soud proto uzavírá, že neshledal žádné závažné pochybení žalované a neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu proto jako nedůvodnou tak zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

33. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
34. Soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 8.228,- Kč, jež se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, přičemž odměna za jeden úkon právní pomoci činí podle § 7 bodu 5 advokátního tarifu 3.100,- Kč, paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300,- Kč a náhrady daně z přidané hodnoty ve výši 1.428,- Kč

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 2. března 2020

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce